

Óli Jacobsen

John Eliassen: Í RASSHAFT AV “BLINDUM PASSAGERI”

John hefur roynt nógv í sigling úti í heimi. Eitt var ein blindur passagerur, sum illa slapst av við aftur

4. partur

Í seinasta parti greiddi John frá hendingum í Lybia og sigling m.a. í Suðuramerika. Hetta var ein stórus partur av siglingarleiðini hjá honum. John heldur fram við síni áhugaverdu frásøgn:

18 mánaðir umborð

Tá ið eg byrjaði at sigla vóru vit 18 mánaðir burtur í senn. Hetta var tað vanligu tá. Tá var tað eisini vanligt, at kona og børn sigldu við eitt skifti. Eina ferð vóru Judisa og Ragnar við í Suðuramerika. Tá vóru tey eisini á kendu baðistrondini, Cobacapana í Rio de Janeiro í Brasil. Síðan er tíðin úti minkað munandi. Hetta er sjálvsagt stórus bati.

Í Rio de Janeiro er eisini tann kenda Kristus-standmyndin, sum stendur einum 710 metra høgum fjalli. Hon sæst alt samdøgrið, tí lýst varð á hana við ljóskastarum í myrkri. Eg kundi siggja andlitið á Kristusi upp til 110 fjórðingar til havs.

Tann blindi ferðamaðurin

Tað er ikki ókent, at fólk sníkja seg umborð á eitt skip fyri at fáa flutning úr einum landi til annað. Tá verður tosað um ein “blindan passager”. Hetta havi eg eisini roynt fyrst í 80-unum.

Hetta var, tá ið eg var skipari á Dana America hjá danska reiðarinum Nordana line. Byrjanin var, at vit lastaðu í Houston í Texas í USA. Henda túrin komu vit til Halifax í Nova Scotia í Canada at taka farm. Hetta var síðsta havnin í Amerika, áðrenn vit lögdu eystureftir um Atlantshavið. Tá ið vit vóru leysir av landi greiddi manningin frá, at ein fremmandur maður gekk umborð. Tá finna vit útav, at hetta er ein blindur passagerur, um 40 ára gamal. Eg mátti sjálvsagt prátta við hann og fáa at vita, hvør maðurin var.

Jú, hann hevði gingið í havnini í Halifax. Har hevði hann sæð ein bil blíva koyrdan umborð í skipið. Hann hevði griska nummarplátu. Tá roknaði hesin maðurin út, at hetta skipið mundi fara til

Grikkaland. Hagar vildi hann eisini sleppa, og tí snikti hann seg umborð.

Tá vit fara at tosa við mannin vísti tað seg, at hann var polakkur. Hann var rýmdur úr kommunistastýrinum í Polen, sum tað ikki var so lætt at rýma frá. Men hann var kropin upp undir eitt tok, sum hann visti skuldi suðureftir, og hann var tískil endaður í Grikkalandi. Tá var hann komin undan tokinum. Hetta má hava verið ein ótespulig ferð, sum hevur vart í nógvir tímar. Men hann var sum so heppin. Myndugleikarnir í hesum londum plagdu annars at leita væl undir tokunum eftir fólki, sum vildu sleppa av landinum. Tá var heldur ikki lukkuligt at verða tiki.

Men manninum dámdi kortini ikki so væl í Grikkalandi. Tískil byrjar hann í Grikkalandi at søkja um innferðarloyni til Canada, tí tað skuldi vera eitt so framúr land.

Mátti læsast inni

Men hann hevur verið snúin, so hann endaði sum sagt í Canada. Men tá ið hann er komin til Canada, er tað heldur ikki eftir hansara hævdi, so nú heldur hann kortini Grikkaland vera tað besta. Og nú hann sá eitt skip, sum hann helt fara til Grikkaland, vildi hann royna móguleikan við eini ókeypis ferð.

Hann er so komin umborð til okkara. Hann hevði einki pass og einki skjal, sum vísti hvør hann var. Tað gjørdi tað heldur ikki lættari.

Tá eg so fari at kanna skjølina umborð, tá siggi eg, ein bilur skal til Piræus, sum er havnabýur hjá Athen í Grikkalandi. So tað var rætt, sum maður segði.

Spurningurin var nú, hvussu vit skuldu fáa mannin í land. Vit skuldu til fleri havnir, áðrenn vit komu til Grikkaland. Hann hevði eingi samleikaprógv. Og at sleppa í land uttan eitt slíkt var nærum ógjørligt.

Fyrsta havnin var í Tripoli í Libya. Har var ikki hugsingur um at sleppa av við mannin. Hann kundi heldur ikki ganga leysur á dekkinum, so tað var neyðugt at læsa hann inni í einum kamari, so hann ikki stakk av. Í summum havnum, sum vit seinni komu til varð kravt, at hann skuldi steingjast inni í einum kontainara, so eingin ivi skuldi vera um, hvar vit høvdu hann.

Hetta gav okkum stórar trupulleikar. Tað vóru triggjar havnir í Libya, sum vit komu til, so. Hetta tók sína tíð. Mannagongdin við kanning av fólkinum umborð var tann sama í øllum havnum.

Úr Libya komu vit til Aleksandria í Egyptalandi. Hetta gekk ikki betur, har

slapst heldur ikki av við mannin. Tað sama var í Beirut í Libanon. Tá vit koma til Grikkaland, har hann ætlaði sær at koma til, vildu teir heldur ikki hava hann í land. So mátti vit hava mannin við til Italia, har gekk ikki mætari.

Sjúka loysti trupulleikan

Men tá ið vit skuldu fara úr Genova í Italia, fortaldi maðurin, at hann hevði pínu í búkinum.

Eg spurdi, um hann hevði fepur, men tað vísti hann ikki. Pínan lá millum nalvan og høggru mjødn. Tað, sum eg hevði lært á navigatiónsskúlanum hjá gamla landslækninum, segði mær, at hetta kundi vera blindtarmsbruni. Hanus Debes Joensen hevði lært okkum á skúlanum, at tá ið man lyftir høggra fót, og um pínan tá linnar eitt sindur, er hetta tekn um bruna í blindtarminum.

Eg sendi beinanvegin telegramm til agentin í Marseille, hagar vit skuldu fara, um at fáa lækna umborð á skipið, tá ið vit komu fram.

Tá vit koma hagar stendur læknin á keiuni. Tá hevði maðurin fepur og framvegis pínu. Hann fór so í land og eg frætti frá agentinum, at hann skuldi leggjast undir skurð. Hetta endaði við, at vit fingi loyni til at sigla og kundu lata mannin vera eftir. Agenturin fekk at vita, at maðurin vildi til Canada aftur, nú hann ikki kundi sleppa í land í Grikkalandi. Hann kundi kortini ikki koma við okkum til Canada, tí okkara ruta lá ikki hagar, hon var til New York.

Vit fóru so avstað og sigldu í Miðalhavinum og skuldu so koma aftir til Marseille. Eg hugsaði, um tað veruliga kundi vera so galið, at vit tá skuldu hava mannin umborð aftur har.

Tá ið vit komu til Marseille, fari eg at spyrja um henda góða mann. Tá fekk eg at vita, at maðurin var skorin fyri blindtarmsbruna, tað var hetta sum bagdi honum.

Men tá ið maðurin kom so mikið fyrst seg, var skipað fyrst, at hann skuldi fyrst fara við flogfari til Paris, og haðani til Canada. Men hetta hevur kortini ikki hóvað manninum. Á flogferðini til París tekur maðurin ein træblýant, brýtur hann í munnum frammanfyri eini flogternu og fer at tyggja blýantin og svølgja hann. Flogternan verður heilt frá sær sjálvari, tá ið hon sær hetta og sigur flogskiparanum frá.

Hetta gjørdi, at flogfarið úr Paris til Canada noktaði at taka mannin við eftir henda atburð. Eg veit ikki meira um mannin. Hann var umborð hjá okkum í nærum tveir mánaðir. Hann hevði góðar

Dana America hjá Nordana Line, har John var skipari